

Long Thành, ngày 27 tháng 11 năm 2024

Số: 12/2024/QĐST-DS

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ

Về việc: Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự

TÒA ÁN NHÂN DÂN HUYỆN LONG THÀNH, TỈNH ĐỒNG NAI

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán - Chủ tọa phiên họp: Bà Trần Thị Thanh Hoa - Thẩm phán.

Thư ký phiên họp: Ông Đặng Xuân Lâm - Thư ký Tòa án nhân dân huyện Long Thành.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân huyện Long Thành tham gia phiên họp: Bà Trần Thị Tình - Kiểm sát viên.

Ngày 27 tháng 11 năm 2024, tại trụ sở Tòa án nhân dân huyện Long Thành mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số: 376/2024/TLST-DS ngày 14 tháng 10 năm 2024 về việc “Yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” theo Quyết định mở phiên họp số: 161/2024/QĐST-VDS ngày 15 tháng 11 năm 2024, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu:*

Bà Huỳnh Thị M, sinh năm 1978.

Địa chỉ: Ấp B, xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai.

Người đại diện theo ủy quyền:

1/ Anh Trần Hương G, sinh năm 1994.

Địa chỉ thường trú: R, ấp P, xã L, thành phố B, tỉnh Đồng Nai.

Địa chỉ liên hệ: J46, đường N, khu phố A, phường B, thành phố B, tỉnh Đồng Nai.

2/ Hoặ anh Vương Nguyễn Thiện T, sinh năm 1995.

Địa chỉ thường trú: 189/124, khu phố B, phường T, thành phố B, tỉnh Đồng Nai.

Địa chỉ liên hệ: J46, đường N, khu phố A, phường B, thành phố B, tỉnh Đồng Nai.

Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà M: Bà Trần Thị N, sinh năm 1981.

Địa chỉ: J, đường N, khu phố A, phường B, thành phố B, tỉnh Đồng Nai.

- *Người bị yêu cầu:* Ông Trần Phú H, sinh năm 1976.

Địa chỉ: Ấp B, xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai.

(Anh G, bà N có mặt)

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

- *Theo đơn yêu cầu của bà Huỳnh Thị M, bản tự khai của người đại diện theo ủy quyền trình bày:*

Bà Huỳnh Thị M và ông Nguyễn Phú H1 kết hôn với nhau theo giấy chứng nhận kết hôn số 112, quyền số 1/2002 do UBND xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai cấp ngày 27 tháng 12 năm 2002.

Ngày 17 tháng 11 năm 2019, ông Nguyễn Phú H1 bị tai nạn chấn thương sọ não dẫn đến thần kinh bị ảnh hưởng. Sau khi tai nạn, ông H1 có nhiều dấu hiệu không kiểm soát được năng lực hành vi dân sự như suy nghĩ, hành động như đứa trẻ, không nói được, không thể tự sinh hoạt, ăn uống, tắm rửa như người bình thường, mà mọi công việc chăm sóc cho chồng đều do bà Huỳnh Thị M gánh vác.

Năm 2020, bà M có liên hệ các cơ quan chuyên môn để đề nghị giám định y khoa về sức khỏe tâm thần cho ông Nguyễn Phú H1, nhưng do bà M chưa nắm bắt được quy trình thủ tục nên hồ sơ chưa theo đúng trình tự, cơ quan chuyên môn chưa giải quyết yêu cầu giám định tâm thần của bà M. Do đó, bà M yêu cầu Tòa án nhân dân huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai giải quyết vấn đề sau:

Yêu cầu tuyên bố ông Trần Phú H là người mất năng lực hành vi dân sự. Lý do yêu cầu là để bổ sung vào hồ sơ xin trợ cấp xã hội và chế độ hỗ trợ từ Nhà nước dành cho người mất năng lực hành vi dân sự.

- *Người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà M trình bày:*

Ông Trần Phú H là con thứ nhất trong gia đình có 05 người con, có vợ và 02 con. Năm 2019 ông H bị tai nạn giao thông dập não trận 02 bên. Ghép sọ năm 2020.

Căn cứ vào Quyết định trưng cầu giám định số: 1067/2024/QĐ-TCGD ngày 22/10/2024 của Tòa án nhân dân huyện Long Thành, tỉnh Đồng Nai. Ông H đã được gia đình đưa đến Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Thành phố H theo dõi giám định trong tình trạng tỉnh, tiếp xúc được, định hướng lực đúng. Cảm xúc: Khí sắc tăng. Tư duy: Nhịp chậm, kém liên quan. Hành vi: Hoạt động có ý chí kém, vệ sinh cá nhân kém, ngủ ít, ăn đồ dơ bẩn. Trí nhớ, trí tuệ, chú ý: Kém.

Qua thăm khám, Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Thành phố H nhận thấy: Ông H có hội chứng sa sút trí tuệ mức độ trung bình. Kết quả các xét nghiệm cận lâm sàng có giá trị chẩn đoán như sau:

Trắc nghiệm tâm lý MMSE: Suy giảm nhận thức mức độ nặng.

Trắc nghiệm tâm lý WECHSLER: Ông H không thực hiện được yêu cầu trắc nghiệm.

Căn cứ tiêu chuẩn chẩn đoán bệnh theo Bảng phân loại Quốc tế về bệnh tật lần thứ 10 của Tổ chức y tế thế giới (ICD-10). Căn cứ Thông tư số 23/2019/TT-BYT do Bộ trưởng Bộ Y ban hành ngày 28/8/2019 quy định về Quy trình giám định pháp y tâm thần và Biểu mẫu sử dụng trong giám định pháp y tâm thần, Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Thành phố H kết luận:

Về y học: Sa sút tâm thần sau chấn thương sọ não (F02.8-1CD10).

Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi.

Tại Khoản 1 Điều 22 BLDS 2015 quy định: “Khi một người do bị bệnh tâm thần hoặc mắc bệnh khác mà không thể nhận thức, làm chủ được hành vi thì theo yêu cầu của người có quyền, lợi ích liên quan hoặc của cơ quan, tổ chức hữu quan, Tòa án ra quyết định tuyên bố người này là người mất năng lực hành vi dân sự trên cơ sở kết luận giám định pháp y tâm thần”. Vì các lý lẽ trên, đề nghị Tòa án tuyên ông Trần Phú H là người mất năng lực hành vi dân sự.

- Đại diện Viện kiểm sát phát biểu ý kiến về việc giải quyết việc dân sự:

Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Thẩm phán đã thực hiện đầy đủ trình tự thủ tục theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự. Người yêu cầu đã thực hiện đúng và đầy đủ theo quy định của Bộ luật tố tụng dân sự.

Căn cứ Kết luận giám định số 8668A/KLGĐ ngày 28/10/2024 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Thành phố H đã kết luận: Về y học: Sa sút tâm thần sau chấn thương sọ não (F02.8-1CD10), xác định ông H là người mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi. Căn cứ Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015; Điều 376, 377, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự đề nghị Tòa án chấp nhận yêu cầu của bà M, tuyên bố ông H là người mất năng lực hành vi dân sự.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp; ý kiến của đương sự và đại diện Viện kiểm sát, Tòa án nhân dân huyện Long Thành nhận định:

[1] Về quyền yêu cầu: Bà Huỳnh Thị M hiện nay đang là vợ của ông Trần Phú H nên bà M có quyền yêu cầu tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự đối với ông H theo quy định tại Điều 376 của Bộ luật tố tụng dân sự, Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015.

[2] Về thẩm quyền giải quyết: Ông H có nơi cư trú tại: Ấp B, xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai nên thẩm quyền giải quyết việc dân sự của Tòa án nhân dân huyện Long Thành theo quy định tại điểm a khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Xét yêu cầu của bà M, nhận thấy: Năm 2019, ông Nguyễn Phú H1 bị tai nạn chấn thương sọ não dẫn đến thần kinh bị ảnh hưởng, có nhiều dấu hiệu không kiểm soát được năng lực hành vi dân sự về suy nghĩ, hành động, không thể tự sinh hoạt như người bình thường mà phải có người chăm sóc nên bà M yêu cầu Tòa án tuyên bố ông H1 mất năng lực hành vi dân sự. Quá trình tố tụng, Tòa án nhân dân huyện Long Thành đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định, trưng cầu Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Thành phố H thực hiện giám định năng lực hành vi dân sự của ông H1. Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số: 8668A/KLGĐ ngày 28/10/2024 của Trung tâm giám định pháp y tâm thần khu vực Thành phố H đã kết luận: “Về y học: Sa sút tâm thần sau chấn thương sọ não (F02.8-1CD10). Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đang sự mất khả năng nhận thức và điều khiển hành vi”.

[4] Như vậy, đã có đủ cơ sở kết luận ông Trần Phú H mất năng lực hành vi dân sự theo quy định tại Điều 22 của Bộ luật dân sự năm 2015. Do đó, yêu cầu của bà M về việc: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” đối với ông Trần Phú H, sinh năm 1976, địa chỉ: Ấp B, xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai là có căn cứ nên được chấp nhận.

[5] Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà M phải chịu lệ phí giải quyết việc dân sự là 300.000 đồng nhưng được trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp, bà M đã nộp xong.

[6] Về chi phí tố tụng: Bà M phải chịu 1.500.000 đồng, bà M đã nộp xong.

[7] Xét đề nghị của người bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà M là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

[8] Xét đề nghị của đại diện Viện kiểm sát nhận dân huyện L là phù hợp với quy định của pháp luật nên được chấp nhận.

QUYẾT ĐỊNH:

Căn cứ khoản 1 Điều 27, khoản 2 Điều 35, khoản 2 Điều 39, Điều 149, Điều 361, Điều 370, Điều 371, Điều 372, Điều 376, Điều 378 của Bộ luật tố tụng dân sự;

Điều 22 Bộ luật dân sự năm 2015; Nghị quyết 326/2016/UBTVQH14 ngày 30/12/2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, nộp, quản lý và sử dụng án phí và lệ phí Tòa án:

Chấp nhận yêu cầu của bà Huỳnh Thị M về việc: “Tuyên bố một người mất năng lực hành vi dân sự” đối với ông Trần Phú H. Tuyên bố: Ông Trần Phú H, sinh năm 1976, địa chỉ: Ấp B, xã T, huyện L, tỉnh Đồng Nai là người mất năng lực hành vi dân sự.

Về lệ phí giải quyết việc dân sự: Bà Huỳnh Thị M phải chịu 300.000 đồng (Ba trăm ngàn đồng) lệ phí việc dân sự sơ thẩm nhưng được khấu trừ vào số tiền tạm ứng lệ phí đã nộp là 300.000 đồng theo biên lai thu số 0016376 ngày 09/11/2024 của Chi cục thi hành án dân sự huyện Long Thành. Bà M đã nộp xong lệ phí.

Về chi phí tố tụng: Bà M phải chịu 1.500.000 đồng (Một triệu năm trăm ngàn đồng), bà M đã nộp xong.

Về quyền kháng cáo: Các đương sự được quyền kháng cáo trong hạn 10 ngày kể từ ngày nhận quyết định này hoặc quyết định được niêm yết theo quy định của pháp luật.

Nơi nhận:

- VKSND huyện Long Thành;
- THADS huyện Long Thành;
- Đương sự;
- Lưu.

**TM. HỘI ĐỒNG GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
THẨM PHÁN – CHỦ TỌA PHIÊN HỌP**

Trần Thị Thanh Hoa

